

Programma

08.45uur   Ontvangst gasten met koffie en thee

09.15uur   Opening en kennismaking dagvoorzitter

Interactieve inventarisatie van de deelnemers over hun achtergrond, functie en verwachtingen.

Merel van Dorp, hoofdredacteur JeugdenCo.

09.30uur   Ander stelsel, andere doelgroep? Jeugd- en opvoedhulp in een veranderend Nederland

Werken met jongeren in Volendam, een christelijke doelgroep in Staphorst of een Ghanees gezin in de Bijlmer. De transitie vraagt van ons dat we lokaal beter intunen op culturele en levensbeschouwelijke achtergronden. Dat dit niet eenvoudig is, is bekend. Professionals zijn nog vaak onbekend met de invloed van cultuur en levensbeschouwing op casuïstiek. Ook schroom om hierover met cliënten en hun naasten in gesprek te gaan speelt hierbij een rol. Het gevolg is dat zowel diagnostiek als behandeling moeizaam verlopen. Daardoor is de geboden zorg minder effectief en raken professionals en cliënten gefrustreerd, hetgeen tot voortijdige beëindiging van het contact kan leiden.

In deze lezing reikt Cor Hoffer vanuit een antropologische invalshoek handvatten aan, waarmee je jouw werk beter kunt laten aansluiten op een diverse zorgpopulatie. Hij bespreekt vier thema's: migratie, cultuursensitief werken, identiteitsvorming en opvoedingsstijlen en sluit af met een aantal suggesties voor de praktijk.

Cor Hoffer, antropoloog, socioloog, zelfstandig trainer, adviseur en onderzoeker op het terrein van de interculturele communicatie.

10.00uur   Interactie met de deelnemers en ruimte voor vragen

10.15uur   De Nieuwe Route in de jeugdzorg

Anke zal tijdens de ochtend een levendige lezing geven over de ontwikkelingen in het sociale domein en die momenteel plaatsvinden, onder andere vanuit het perspectief van de transitietheorie, aangevuld met praktijkverhalen.

De systeemwaarden waar we tientallen jaren op gericht zijn geweest, zijn plaats aan het maken voor andere waarden. Die beweging, die van onderop in gang is gezet, heeft grote gevolgen voor iedereen in de samenleving en vraagt een andere manier van werken en inrichten van de organisatie van het sociaal domein en de jeugdzorg.

De Nieuwe Route is een systeem-verandering waar eigenaarschap bij de betrokkenen centraal staat. De routes die we voorheen bewandelden (en die nog steeds bewandeld worden) leidden niet tot actieve en betrokken netwerken. Hiervoor is een echte kanteling nodig die winst oplevert voor alle partijen.

Anke Siegers, organisatiepsycholoog, conflictbemiddelaar en kantelaar.

11.15uur   Pauze

11.45uur Kind centraal: tussen droom en daad

Het Lectoraat beroepsinnovatie social work van Fontys Hogeschool Sociale Studies deed de afgelopen jaren intensief onderzoek naar hoe de samenwerking in het sociale domein rondom jeugdigen gestalte krijgt. Lilian Linders zal de resultaten van dit onderzoek met je delen. Wat er terecht is gekomen van de idealen van de transformatie jeugd? Hoe gaat het met de droombeelden zoals één gezin, één plan, normaliseren, het delen van verantwoordelijkheden en lokale samenwerking? En vooral ook: wat kunnen we hiervan leren?

Lilian Linders, lector Beroepsinnovatie Social Work van Fontys Hogeschool Social Work.

12.30uur 'We liggen terecht onder een vergrootglas'

Interview onder leiding van dagvoorzitter Merel van Dorp in samenspel met het publiek.

Debbie Maas, adjunct-directeur van Veilig Thuis West-Brabant.

14.00uur Keuzesessieronde: aansluiting vinden op de persoonlijke leefwereld

1. Het Culturele Interview

Verdieping op de plenaire lezing: met de deelnemers wordt besproken welke invloed cultuur heeft op het denken en handelen van cliënten en hun systeem. Ook wordt ingegaan op het gegeven dat de zorg- en opvoedprofessional culturele aspecten in het contact inbrengt. Er worden tips gegeven hoe in het dagelijks werk met deze thema's kan worden omgegaan. Daartoe wordt het Cultureel Venster Jeugdhulpverlening (CVJ) geïntroduceerd. Dit is een middel om de communicatie van professionals met zowel jongeren als ouders te bevorderen. Er wordt ook geoefend met het CVJ.

Cor Hoffer, antropoloog, socioloog, zelfstandig trainer, adviseur en onderzoeker op het terrein van de interculturele communicatie.

2. "Een klacht, wat nu?"

Klachten van cliënten over de jeugdhulp, hoe ga je daar mee om?

Kinderen, jongeren en ouders of verzorgers die te maken hebben met jeugdhulp kunnen bij vragen en klachten terecht bij het AKJ – vertrouwenspersonen in de jeugdhulp voor informatie, advies en ondersteuning.

Deze sessie nemen wij u aan de hand van casuïstiek mee in de klachten die cliënten (zowel jongeren als hun ouders/verzorgers) hebben in de jeugdhulp en hoe daarmee om te gaan. Waar lopen cliënten zoal tegen aan en wat kunnen zij daar mee doen? Wat is de rol van de hulpverlener hierbij? Weet de cliënt waar hij terecht kan met zijn vragen of klachten? En wat heeft de hulpverlener nodig om hier op een goede manier mee om te gaan? Wat werkt, en wat werkt niet?

Saskia Stern, manager met taken op het gebied van o.a. de inhoud van het vertrouwenswerk en opleiding en scholing, Advies- en Klachtenbureau Jeugdzorg (AKJ).

3. Inzet ervaringsdeskundigheid door ExpEx in de jeugdhulp

In andere sectoren als de GGZ heeft de inzet van ervaringsdeskundigheid zich bewezen, maar in de Jeugdhulp staat dit nog in de kinderschoenen. Het bleek een zoektocht om dit op een goede manier in te gaan zetten. Om bijvoorbeeld collega's hierin mee te nemen die onbekend waren met ervaringsdeskundigheid. Het uiteindelijke doel was het gelijkwaardig samen te werken in het team. ExpEx zijn er vooral als aanvulling om jongeren te ondersteunen als ervaringsmaatje voor een stuk (h)erkenning en steun.

3 jaar geleden is de training tot ExpEx ontstaan en in 6 regio's zijn groepen jongeren met ervaring opgeleid tot ervaringsdeskundige ExpEx. Zij worden nu ingezet als ervaringsmaatje, adviseur voor hulpverleners en gemeenten en voorlichter.

Hoe hebben zij dit gedaan en wat zijn de lessons learned? Ervaringsdeskundigen nemen u graag mee in hun ervaringen.

Petra van Buren, directeur KernKracht en ambassadeur ExpEx.

4. Hoe PTSS te herkennen bij kinderen? De juiste vragen stellen naar trauma en de mogelijke gevolgen

Van alle kinderen die klachten ontwikkelen na het meemaken van een traumatische ervaring, krijgt lang niet iedereen de behandeling die hij of zij nodig heeft. Deels heeft dit te maken met dat er te weinig over trauma en de mogelijke gevolgen gesproken wordt: het blijkt een lastig thema, ook voor hulpverleners. Recent werden slachtoffers van seksueel misbruik, fysiek of psychisch geweld aangemoedigd te spreken over hun ervaringen. Een zeer goed initiatief! Maar nu is het tijd dat wij als hulpverleners ook van ons laten horen: er is geen plaats meer voor taboes.

Maar wat is het juiste moment om naar trauma's te vragen? Op welke manier kun je je vragen het beste formuleren? En welke vervolgstappen kun je het beste zetten wanneer er sprake blijkt te zijn van (klachten na) trauma's? In deze deelsessie geeft Lotte Hendriks antwoord op deze vragen en legt ze stap voor stap uit hoe er naar (klachten na) trauma gevraagd kan worden zodat je dit direct in je dagelijkse praktijk kan toepassen.

Lotte Hendriks, GZ-psycholoog en onderzoeker bij Overwaal: Expertisecentrum Angst, Dwang en PTSS (Pro Persona).

15.30uur Kinderrechten en uitkomsten transitie vanuit de jeugdbescherming

Bieden we kinderen die onveilig opgroeien in Nederland nog wel de hulp waar zij recht op hebben? Hoe waarborgen we dat juiste deze kinderen en hun ouders de toegang tot jeugdhulp blijven vinden? En is de huidige ondersteuning, hulp en zorg passend volgens inhoudelijke criteria uit vakliteratuur over kindermishandeling?

Marielle Dekker put uit het hoofdstuk over jeugdbescherming dat zij mede geschreven en toegelicht heeft voor het VN kinderrechten comité en de verschillende evaluaties van de Wet Jeugdzorg.

16.15uur Laatste vragen en einde programma

